

נציבות תלונות הציבור על שופטים

לשכת הנציב אשר קולה
ס. נשיא, שופט מחוזי (בדימוס)

י"ב בסיון תשפ"ו
28 במאי, 2026
מספרנו: 1043/25 / בית הדין הרבני

תמצית החלטה

אי הבהרת משמעות ההסכמה לדיון לפי דין תורה וקישור בינה לבין סוגיית המזונות

1. המתלוננת הלינה על התנהלות אב"ד במהלך דיון בבית הדין הרבני, וטענה כי הופעל עליה לחץ להסכים כי ענייני הרכוש יידונו לפי דין תורה, מבלי שהובהרה לה משמעות הבחירה והשלכותיה המשפטיות. לטענתה, כאשר ציינה בדיון כי היא אינה מבינה את ההבדל בין דיון לפי החוק לבין דיון לפי ההלכה, נאמר לה כי היא אינה "צריכה לדעת" את משמעות הדברים, ובמקביל צוין כי אם תבקש לדון לפי החוק "יישקל מחדש עניין המזונות". עוד טענה כי לא ניתנה לבא כוחה אפשרות להסביר לה את משמעות ההסכמה.
2. אב"ד דחה את הטענות וטען כי מדובר בשאלה עקרונית הנוגעת בבתי הדין הרבניים בהתאם להוראות חוק יחסי ממון, וכי לא הופעל לחץ על המתלוננת. עם זאת, ציין כי ייתכן שחלק מהדברים היו יכולים להיאמר בניסוח מוצלח יותר.
3. הנציב קבע כי משהבהירה המתלוננת שאינה מבינה את משמעות ההבחנה בין דיון לפי החוק לבין דיון לפי ההלכה, היה על בית הדין לוודא באופן ברור כי היא מבינה את משמעות ההסכמה והשלכותיה, ולאפשר לה להיוועץ בבא כוחה. אב"ד עצמו הבהיר בתגובתו כי בדיון לפי דין תורה "יש הכרח לשמוע את מוצא פי הצדדים" ואולם לא מדובר בעניין טכני בלבד, "מוצא פי הצדדים" צריך להיות לאחר שהצדדים הבינו מה מבוקש מהם.
4. עוד נקבע כי הקישור שנעשה בין הבחירה בשיטת הדיון בענייני הרכוש לבין סוגיית המזונות עלול היה להתפרש כהפעלת לחץ דיוני לקבלת הסכמה. לפיכך נקבע כי היה מקום לנהוג בזהירות, ברגישות ובהבהרה מלאה יותר של משמעות ההסכמה והשלכותיה.
5. בנסיבות אלה, התלונה נמצאה מוצדקת בכל הנוגע להתנהלות בית הדין.